

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 188. — ŠTEV. 188.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 11, 1924. — PONDELJEK, 11. AVGUSTA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

GOMPERS ZAVRNILO OBE STARI STRANKI

Predsednik American Federation of Labor je označil obe stari stranki kot sovražnici dela. — Zavrnil je trditev, da se je Davis odlikoval v naporih, da koristi delavstvu. — Pohvalno pa je omenil senatorja La Folletta. Republikanski kongres pod Lincolnom je odpravil suženjstvo, nasledniki so se pa izneverili stari doktrini.

Atlantic City, N. J., 10. avgusta. — Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, je izmenjal demokratičnimi voditelji več pisem in v zadnjem teh sem je zavrnil John W. Davisa kot aktivnega delavca in interese delavskega razreda. Zavrnil je tako demokratično stranko kot republikansko, v kolikor trdita obe temelju prejšnjih rekordov, da sta stalno podpirali la. Dal pa je nasprotno izraza svojemu zaupanju v La Folletta.

V zadnjem pismu je šel Gompers daleč preko svojih prejšnjih. Pismo je bilo naslovljeno na William Wilsona, prejšnjega delavskega tajnika v kabinetu predsednika Wilsona.

"Republikanski kongres, z Abrahamom Lincolnom kot predsednikom, je odpravil človeško suženjstvo v Ameriki," je pisal Gompers. "Če bi sledil logiki, kot se je pozna, bi v svojem pismu, bi bilo jasno, da bi moral delavstvo ter narod v splošnem za vedno slediti republikanski stranki, — stranki Collidge-a in Dodge-a, — stranki, ki je sama pokazala, da je sestavljena in vezana od umanih interesov par mogočih.

"Demokratična stranka je tekom kratke kontrole izjemila v postave precej pravično pojmovanje človeških pravic, a to nas more prav tako malo vezati za vedno na organizacijo kot bi nas mogla nancipacijska proklamacija za vedno spojit z republikansko stranko."

Nato je prišel Gompers bičati one, ki so sestavili demokratično platformo za bodočo kampanjo.

"Demokratična stranka je imela pred kratkim svojo narodno konvencijo, da objavi principe na katerih temelji," je pisal. "Primerjajte demokratične platforme iz leta 1912, 1916 in 1920 z letošnjo. Pravica, ki je našla izjavo v onih platformah, blešči letos s svojo odsotnostjo. Letošnja demokratična platforma ne priporoča niti amandamenta za odpravo dela otrok."

Pismo omenja La Folletta takole:

"Kar se tiče mednarodne politike, sem prepričan, če hoteli dobro sreča, da bo izvoljen predsednik senator La Follette, da bo znal prijeti položaj na pravem mestu in ustanoviti in vzdržati mednarodno dobro voljo."

Točko za točko se je lotil Gompers zadev, glede katerih se je izjavljalo, da se je Davis uspešno boril za dobrobit unij. Zanimal je, da je Davis materijalno pripomogel k sprejemu Claytonove postave, "katero je smatralo delo za velikanske važnosti" ter dal glavni kredit za postavitev senatorju Cummingsu ter zastopnikom Ameriške delavske federacije.

Gompers je govoril v pismu prav tako prezirljivo glede trditve o vplivni pomoči Davisa pri sprejemu Adamsonove postave za osemurno delo na železnicah. Rekel je, da sta bila kongresnika Clayton in Carlin odgovorna za takšno klavzulo v postavi.

Izmenjava pisem med Gompersom in demokratičnimi načelniki se je pričela z nekim pismom Wilsona na Gompersa, v katerem je slednjega prosil, naj ne objavi nobene odobrenja tega ali onega predsedniškega kandidata, dokler ne bo Davis formalno obveščen o nominaciji. Ob tej priliki bo imel govor, ki bo pojasnil njegovo stališče. Wilson je izjavil, da je bil Davis prijatelj delavstva in da je ob več kot eni priliki zagovarjal delavske interese.

DOVIRE NADALJNEGA POLETA KROG SVETA.

Reykjavik, Islandija, 8. avgusta. Na konferenci, ki se je vršila na zastavni ladji "Richmond" je bilo danes sklenjeno, naj mornariška oblast še enkrat natančno preišče, če bi bilo mogoče dobiti na Grenlandiji kak prostor, kjer bi zrakoplovci lahko pristali.

Ako primernega prostora ne bo mogoče dobiti, se polet krog sveta ne bo zaključil. Jutri bo odplula proti Grenlandiji križarka "Releigh", ki jo bodo natančno ugotovili položaj ledu naokoli.

CEPLJENJE PSOV. Atlantic City, N. J., 8. avg. — Komisija je objavila odločbo, s katero je treba enkrat na leto cepiti proti kugi. Lastnik psa, ki ne

Atlantic City, N. J., 8. avg. — Komisija je objavila odločbo, s katero je treba enkrat na leto cepiti proti kugi. Lastnik psa, ki ne

Atlantic City, N. J., 8. avg. — Komisija je objavila odločbo, s katero je treba enkrat na leto cepiti proti kugi. Lastnik psa, ki ne

Atlantic City, N. J., 8. avg. — Komisija je objavila odločbo, s katero je treba enkrat na leto cepiti proti kugi. Lastnik psa, ki ne

OBRAVNAVA PROTI LOEPOLDU IN LOEBU

"Abnormalne žleze" so baje zavedle Leopolda na zločinsko kariero, — je rekel nadaljni plačani "izvedenec". Po svoji naravi nežen deček je postal "suženj" Loeba vsled degeneracije žlez.

Chicago, Ill., 10. avgusta. — Nathan Leopold mlajši, ki je v družbi Richarda Loeba umoril štirinajstletnega Roberta Franka, je bil po svoji naravi blag, a nenormalne žleze so ga zavedle na pot zločina. — je izjavil dr. Harold Hulbert, "izvedenec" v obrambo, tekom svojega pričevanja pred sodnikom Caverlyjem.

Dr. Hulbert je pokazal negativne X-zarjene slike in ti negativni so kazali notranjost lobanje Leopolda. Trdil je, da je degeneriranje endokrinskih žlez povzročilo "duševno poslabšanje", ki ga je spravilo na pot zločina. Te žleze so ga napravile "suženjem" Loeba in posledica tega je bil kriminalni dogovor, ki sta ga sklenila pred štirimi leti.

Vsako obeh je našel, da mu nekaj manjka, kadar sta se naravi obeh združili, sta dali duška abnormalnim nagibom.

Degenerirani endokrinski sistem je bil po izjavi istega zdravnika odgovoren za naslednje poteze v Leopoldu:

— Zgodnja dozorelost in lahko-ta, s katero se je učil; nezmožnost zadrževanja krutih nagonov; neprestana telesna in duševna aktivnost; nevrotične in nemoralne tendence; zgodnja dozorelost in čedna zunanost; mišično izmučeno in tako dalje.

Dr. Hulbert je trdil, da je smrt Leopoldove matere, ko je bil še majhen deček, uničila njegovo vero. Obsojal je Boga, ker je vzel mater, ko so jo otroci najbolj potrebovali. Na vseučilišču je zapisal na vprašalni polji poleg vprašanja: — Kakšne vere? — Ateizma.

Ustvaril je filozofijo sebičnosti in cinizma.

Konec procesa se bliža. Obramba bo v podeljek zaključila svoj slučaj.

Država bo nato predstavila še več prejšnjih sodilcev, učiteljev in drugih, ki bodo pričali, da sta oba morilec duševno popolnoma zdrava.

V desetih dneh bo dobil sodnik Caverly prepis vsega pričevanja, se umaknil za vsaj en mesec ter nato objavil svoj sklep.

TURKI SO IZGNALI AMERIŠKEGA PROFESORJA.

Carigrad, Turčija, 7. avgusta. Dr. Edgar J. Fisher, ki je profesor zgodovine na tujakšnjem Robert vseučilišču, je bil izgnan iz Turčije. Obdolžen je bil, da se je na nekem izletniškem parniku zaničljivo izražal o mladoturškem gibanju.

DRŽAVNI ZAKLADNIČAR SE JE USTRELIL.

Putnam, Conn., 8. avgusta. — Harold Gilpatrick, državni zakladničar in blagajnik prve narodne banke, se je ustrelil včeraj v svojem stanovanju. Kljub temu, da njegovih knjig še niso pregledali, domnevajo, da je zašel v finančne težkoče.

PREMOGOVNA EKSPLOZIJA NA JAPONSKEM.

Tokio, Japonsko, 10. avgusta. Reševalci so neprestano na delu ter skušajo rešiti šestdeset premo-garjev, katere je zaslule eksplozija v premo-govniku Jukuši. Dosedaj se še ni moglo dognati, če so ponesrečenci živi ali mrtvi.

AVIJATIKI NOČEJO PREKINITI POLETA

Poročnik Smith, ki načeljuje ameriškem poletu krog sveta, noče ničesar slišati o prekinjenju poleta radi neugodnih razmer v Grenlandiji.

Reykjavik, Islandija, 10. avg. Ameriška križarka Raleigh je odplula včeraj jutraj od tukaj, da poišče primerno pristanišče za ameriške avijatike, ki se nahajajo na poletu krog sveta, in sicer na iztočni obali Grenlandije, ki je ba-je blokirana od ledu ter ne nudi nobenega varnega pristana, v katerem bi se lahko avijatiki spu-stili varno na vodo ter obnovili zalogo.

Poročnik Lowell Smith, povelj-nik ekspedicije, noče ničesar ču-ti o načrtu, da se opusti nadaljni polet radi izvanredno slabih raz-mer, tikajočih se ledu krog Grenlandije.

Očividno je vznemirjen radi težkoč, ki so se nepričakovano po-javile, a trdi, da bi rajše poletel iz Reykjavika naravnost na za-padno obal Grenlandije, mesto da bi opustil nadaljni polet. Poro-čila z iztočne obale kažejo, da pred-stavlja led še vedno velikanske ovire in da bi bilo vspricho sedaj-njega položaja pristanje na kate-remkoli mestu obali naravnost ne-mogoče.

Aeroplan New Orleans, katerega poveljuje poročnik Nelson, so zavlekli na suho, da ga poravijo, a mehaniki so našli, da je letalo v tako dobrem stanju, da ne potrebuje skoro nikakih popravil. Motor je bil v polnem redu ter je funkcionalen brez hibe.

Aeroplana poročnika Smitha ne bodo privlekli na suho, ker se domneva, da ne potrebuje nikakih popravil. Če se bo posrečil pre-ostali del poleta, bodo preleteli avijatiki Atlantik, ne da bi jim bilo treba poslužiti se nadomestil-nih kosov, ki so jim na razpo-lago.

Avijatiki so včeraj izjavili, da je bil polet na Islandijo igrača v primeri s poletom iz Alaske do Kurilskih otokov. Celo izkušnje z meglo med Orkney in Faroe oto-ki so bile lahke v primeri z izkuš-njami v severnem Pacifičnem morju.

Poročnik Smith je prepričan, da je redna zračna služba med Škotsko in Islandijo povsem ne-mogoča ter izvedljiva. Poročnika Smith in Nelson sta zdrava in ži-dane volje, a poročnik Wade, ko-jega letalo je bilo uničeno v bli-žini Faroe otokov, je zelo potr. Poročnik Nelson je tukaj pred-met posebne pozornosti, ker je sam škandinavec.

Washington, D. C., 10. avg. — Podadmiral Thomas Magruder bo ostal s svojim brodom patrul-nih ladij toliko časa v severnem Atlantiku, dokler ne bodo ameri-ški armadni letalci dospeli na ameriško ozemlje ali dokler ne bo nadaljni polet definitivno opu-ščen.

Tako so objavili uradniki mornariškega departementa v odgo-vor na vprašanje, kako dolgo bo do ostale patrulne ladje v bližini Islandije, Grenlandije in Labra-dorja.

Povdarjalo se je, da pričakuje-jo uradniki mornariškega depart-ementa, da bodo avijatiki odleteli v par dneh in da nikdo v morna-riskem departementu ne pričaku-je, da bi bil polet opuščen.

DVA RUSKA LETALCA USMRČENA.

Moskva, Rusija, 10. avgusta. — Dva letalca poročnika Dnisov in Leonov sta se smrtno ponesre-čila pri poskusnih poletih v tu-kašnji bližini.

FRANCOSKI ČASTNIK JE PREJAHAL SAHARO

Francoski častnik je prejahal na kameli vso Saharo, od Tugurte pa do Timbuktu, na razdaljo 2500 milj. Strašni pešeni viharji.

Pariz, Francija, 10. avgusta. — Polkovnik Reltins je izvršil čin, ki nima dosedaj še nobene prime-re, ko je prekoratil puščavo Sa-haro v spremstvu treh domačih vodnikov. Na hrstu kamele je prepotoval 2500 milj v tri in osem-desetih dneh, od Tugurta pa do Timbuktu. To pomenja rekord za sa-harske ekspedicije.

Kralj iz Hoggaria je lepo po-stopal z njim ter mu podaril meč, napravljen v osemnajstem stole-tju, s križem na ročaju, kar zna-či, da je moralo biti to črno ple-me nekoč krščansko.

Polkovnik je prišel v številne pešene viharje, a pravi, da niso tako strašni kot se jih opisuje. Prepričan je, da je nemogoče pre-koraciti Saharo brez domačih vodnikov, celo s kompasom in naj-boljšimi zemljevidi, ker se pešene dune neprestano premikajo ter se vsled tega izpremeni vsa topo-grafija.

EKSPLOZIJA SMODNIKA.

Penns Grove, N. J., 10. avg. — Požar je uničil 750,000 funtov smodnika v skladiščih De Pont kompanije v Carney's Point, v bližini tujakšnjega kraja. Zgora-la so tri poslopja ter pet raznih tovornih kar, a niti eden službe-ne naprave se ni niti toliko po-škodoval, da bi bil opočen.

Večina delavcev je že odšla do-mov, a dosti ji hje bilo še na me-stu, ko se je vnelo prvo skladišče. Nobene prave eksplozije ni bilo, a smodnik je gorel s tako silo, da je bil retit petim skladiščem, v ka-terih se nahajajo dinamiti. Neumor-nim naporom požarne brambe pa se je posrečilo lokalizirati požar. Naprava v Carney's Point služi v glavnem kot skladišče proizvo-dov Du Pont kompanije.

BUTLEGARJI SO ODVEDLI ZAMORSKEGA PROHIBICIJSKEGA AGENTA.

Butlegarji so včeraj odvedli newarškega zamorca Charlesa Dixona na svojo ladjo ter ga pre-peljali do Lister Docka, kjer so ga zopet izpustili na prosto.

Dixon je prohibicijski agent ter je hotel butlegarje aretirati, ko so razkladali tovor.

KONGRES ESPERANTISTOV.

Dunaj, Avstrija, 8. avgusta. — Tukaj se je začel svetovni kon-gres esperantistov. Udeležuje se ga nad 3000 delegatov iz vsega sveta.

Med njimi je dosti Japoncev in Kitajcev in ter 160 slepih dele-gatov in delegatinj.

STALIŠČE PRIMO DE RIVERE MOČNO OMAJANO.

Perpignan, Francija, 10. avg. Časopisna cenzura na Španskem je bolj stroga kot je bila kdaj prej. Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da so diktaturi Primo de Riverne dnevi šteti. Proti njemu ni samo liberalno meščanstvo am-pak nasprotujejo mu tudi dvorni krogi. Včeraj se je vrnil kralj v Madrid.

MINISTRSTVO SE JE VDALO HERRIOTU

Francosko ministrstvo, ki je nasprotovalo naziranjem svojega predsednika glede oproščenja Ruhra, je ko-nečno popustilo. — Ministrski predsednik se je vrnil v London, da sklene kar najboljšo kupčijo za oprošče-nje okraja. — Odpor generala Nolleta premagan. — Francija ne sme izgubiti svojega ugleda.

Poroča ArnoDosch-Fleuret.

Pariz, Francija, 10. avgusta. — Ministrski pred-sednik Herriot je dobil od francoskega kabineta popolno podporo za svoj program na londonski reparacijski kon-frenci. Danes se bo vrnil v London, da sklene končno kupčijo za vojaško izpraznjenje Ruhra.

Preprečena je bila nevarnost spora z vojnim mi-nistrstvom, generalom Nollet-om, glede izpraznjenja Ruhra. Kabinetni sestanek se je končal danes zjutraj ob dveh, po posvetovanjih, ki so trajala štiri ure. Glasi se, da je kabinet podprl ministrskega predsednika v namenu, da se čimprej sklene uravnavo z Nemčijo.

Degodki zadnjega tedna so prepričali Francijo v potrebi popolnega izpraznjenja Ruhra.

Pričakovati je, da bo našel Herriot formulo, s po-mojčjo katere ne bo izgubila Francija svojega ugleda, podpisal protokol ter zaključil londonsko konferenco. List le Soir, ki podpira Herriota, pravi:

"Današnja ministrska konferenca mora ugotoviti, kaj bo zahtevala Francija v zameno za umaknitev francoskih čet iz Ruhra. Trgovinska pogodba z Nemčijo je najbolj prilična. Nemčija ponuja tudi neagresiven dogovor, ki naj bi kril točko varnosti. Ministri bodo razmišljali o teh točkah danes zvečer."

Opozicijsko časopisje je povzročilo veliko preseneče-nje, ko ni podpiralo vojnega ministra Nolleta v njegovi zahtevi, naj se radi večje varnosti pusti francoske čete v Ruhru. "Temps" in "Journal des Debats" trdita, da je dvignil Nollet to vprašanje ob napačnem času, kajti Ruhr nima nobenega opravka z varnostjo ali vojaško kontrolo Nemčije, da pa bi bilo treba dvigniti oba vprašanja, pre-dno izpraznijo januarja Angleži Kolín.

Smisel teh argumentov je, da ima Herriot prav, ko pobija Nolleta, da pa nima prav, ko je dovolil, da se je v London pojavilo vprašanje vojaške kontrole. Intraise-ant je mnenje, da bi lahko Herriot sklical poslansko zbor-nico in senat, da določita, če naj sprejme vojaško izprazne-nje Ruhra.

V Londonu je izjavil MacDonald, da ne bodo Angleži izpraznili Kolina dne 10. januarja, s soglasno z versailisko mirovno pogodbo, razven če bodo Nemei med tem časom verno izpolnili določbe Dawesovega načrta. Nadalje je dal izvedenec angleškega zakladniškega urada navodila, naj prouče vprašanje medzavezniških dolgov, ker se bo vršil čez par tednov v Parizu sestanek zavezniških fi-nančnih ministrov.

Neformalno se je tudi razpravljalo o ameriskem stališču ter je vrjetno, da se bosta sestali tehnično dve kon-frenci ob istem času in bosta sestavljeni iz istih izve-dencev, z izjemo ameriškega zastopnika.

Na prvi konferenci se bo razpravljalo o problemu razdelitve nemške vojne odškodnine med zaveznike in te konference se bodo udeležili tudi ameriški zastopni-ki. Drugi in bolj važni sestanek pa se bo tikal med-zavezniških dolgov. Ta sestanek se bo vršil brez ame-riškega zastopstva.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA;

1000 Din. —	\$13.40	2000 Din. —	\$26.60	5000 Din. —	\$66.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Računpila na zadnje pošte in izplačnje "Potni čekovni zavezi",

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir	\$10.20	500 lir	\$24.50
300 lir	\$15.00	1000 lir	\$48.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Računpila na zadnje pošte in izplačnje Jadranska Banka v Trstu, Op-tiji in Zadru.

Za polizdatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepri-čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapre, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4287.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Mevan Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Duplat, brez podpisa in osebnosti se ne pošilja. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578

WEST VIRGINIA

West Virginiji gospodarijo gospodarji, ki so skrajno srednjeveških nazorov. Najbrže ni nikjer po vsej Uniji položaj delavcev, posebno premogarjev, tako slab in obupen kot baš v West Virginiji.

Premogarji ne morejo kupovati hiš in zemljišč. Izročeni so na milost in nemilost premogovnemu baronu. V njegovih hišah stanujejo in njemu plačujejo stanarino.

Stanarina ni velika. Toda premogovni baron je absoluten gospodar strehe, ki brani premogarja pred mrazom, snegom, dežjem in vročino.

Kakor hitro noče premogar plesati tako kot premogovni baron zagode, je neusmiljeno postavljen na cesto. Noben ugovor ne pomaga. Vrniti se sme le v slučaju, da pade pred baronom na kolena ter mu priseže pokorščino do smrti.

Pred kratkim je bilo zopet izgnanih več sto premogarjev iz bornih domov.

Ta taktika je že stara.

Pred več kot štirimi leti so se v Matewan okraju završili veliki nemiri zastran podobnih izgonov. Tedaj je bil začetek. Kompanija je rekla premogarju: "Delaj za to plačo, če hočeš, če ne, pa poberi šila in kopita in pojdi najprej iz moje hiše, potem pa iz moje soseske."

Kajti v onih okrajih je kompanija lastnica vsake peči zemlje, in na milje in milje v okrožju ni nobenih drugih stanovanj kot same kompanijske koče.

Kakor hitro so premogarji v znak protesta prenehali z delom, so poslali baroni v njihova stanovanja svoje kozake, opremljene z državnimi krepelci, puškami in državnimi policijskimi znamenji.

Brez vsakega pardona so pognali delavce na cesto ter vrgli za njimi njihovo siromašno lastnino.

Pa niti na cesti niso mogli stanovati, kajti tudi cesta je družbina last.

Štrajkarji so si poiskali zavetja v hribih in gozdovih. V njihove koče so se naselili stavkokazi.

Proti tej krivici je protestirala American Federation of Labor ter zahtevala sodnijsko postopanje.

Še predno je pa poslala Federacija svoj protest, je že državna vlada odločila, da se more štrajkarje izganjati iz stanovanj edinole postavnim potom.

To se pravi, da morajo premogovne družbe dobiti najprej sodnijsko povelje, predno vržejo štrajkarju iz hiše posteljo, mizo in par stolov.

Z dobavo takih sodnijskih povelj ne bodo imele kompanije nobenih sitnosti in težav.

Sodišče bo enostavno izjavilo, da nima nihče pravice oporekati kompaniji, ako počne s svojimi hišami in stanovanji karkoli se ji poljubi.

Če bodo premogarji v bodočnosti s sodnijskim dovoljenjem manj nasilno preganjani, po pokazala bodočnost.

Dopis.

Bryant, Okla.

Odpri povem, da vas Newyorčane zavidam, ker ste poročali, da ste imeli najbolj vroč dan 91 stopinj Fahrenheita in to še pokraj hladnega morja. Tukaj pri nas je že od maja meseca vedno čez sto do 110 stopinj Fahrenheita v senci. Na solnce je mogoče več kot 120. Ker mi toplomer ne kaže več, ne morem več zmeriti. Vode nikjer nobene. Kjer so baje, je voda tako topla, da se komaj prestane v nji.

Dela nobenega; le par podjetij obratuje. Vedno se obeta, da se bo delo odprlo, ali ostane le pri obljubi. Da bi imel vsaj dobro plitno vodo kot jo imate pri vas. Srečen tisti, ki jo ima še kakla kapljico v vodnjaku. Drugi jo morajo kupovati. Čudno, da prohibicija ni zabranila prodaje vode. Pri nas ima gotovo več kot pol procenta, ker je gošta kot starokrajski močnik.

Politični cirkus je tudi gotov. Veliko nam je bilo obljubljenega, kaj bomo dobili, bo pokazala bo-

dočnost. Slovencev je tukaj malo, da volijo. Mogoče en ducat vseh skupaj.

A. Potokar.

Pred spremembami v poljskem kabinetu.

Na Poljskem vlada sedaj uradniška vlada s profesorjem Grabiskim na čelu. Ta vlada je rešila dvojce za Poljsko nad vse važnih zakonov. Izvedla je valutno vprašanje in sklenilamajnski zakon. Sedaj pa skušajo sestaviti vsaj delno parlamentarno vlado. Tako gre stremenje za tem, da bi vstopil v kabinet zastopnik desnice, narodni demokrat Stanislaw Grabski, za levico pa voditelj radikalne kmetske stranke Thugutt, ki je bistveno pripomogel k sprejemu manjšinskega zakona. Thugutt ne bi vstopil v kabinet kot strankar, ker se temu protivi njegova stranaka. Z vstopom obeh teh ministrov bi bila ustvarjena podlaga za prevzoreitev sedanje uradniške vlade v čisto parlamentarno vlado.

20
for
18¢**GOSPOD KADILEC--**

Če hočete cigareto po
zmerni ceni.

KUPITE nove LONDON LIFE

Če hočete visoko-kakovostno cigareto

POSKUŠAJTE novo LONDON LIFE

Če se hočete veseliti mile,
bogato dišeče cigarete,

KADITE novo LONDON LIFE

Če hočete v cigareti popolno
zadovoljstvo, se —

VESELITE nove LONDON LIFE

20 za 18 centov.

Kupite danes zavoje. — Ugajale vam bodo.

Iz Jugoslavije.

Jugoslovani člani društva kirur-
gov v Parizu.

Društvo francoskih kirurgov v Parizu je na svoji poslednji seji izvolilo za svoje člane tudi trojico znanih jugoslovanskih kirurgov, in sicer dr. Mihajla Petrovića, dr. Leona Kojena in dr. Nikola Miljanica. Doslej je bil član uglednega društva francoskih kirurgov samo pokojni profesor dr. Subotić.

Prenos Njegoševih kosti prihod-
nje leto.

Na letošnji Petrov dan je bil določen prenos Njegoševih kosti s Cetinja nazaj na Lovćen. Prenos se je moral preložiti na prihodnje leto, ker poprava ceste na Lovćen še ni dovršena in ker tudi kipar Meštrović še ni dovršil Njegošev grobnice na Lovćenu.

Neprijetnost "poročnice" jugo-
slovanske vojske.

V Dubrovniku je neznan tat okradel znano Angležinjo gospodično Floro Sanders, ki je za čas vojne služila v srbski vojski, v kateri je od navednega redova ali prostaka napredovala do poročnika. V bojih na solunski fronti je dobila gde. Sanders mnogo odlikovanj. Tatvina je bila izvršena ponoči od 12. na 13. julija. Tat je prišel v njeno stanovanje, ko je spala, in ji ukradel zlato cigaretno dozo z monogramom "F. S.", ki je bil obsojen radi številnih tatvin na triinpolletno ječo.

Mati z dvema otrokoma utonila.

V slavonskem Vukovaru je divjala grozna nevihta. Vслед močnega naliva so bile poplavljenе mestne ulice. Ko se je ob osmih zvečer dvinarica Liza Herman s svojim šestletnim sinčkom in 6 mesecev starim dojenčkom v naročju

vrčala domov, je nenadoma voda odnesla starejšega otroka. Mati je v strahu poskočila za njim, pri tem pa ji je dojenček padel v vodo in izginil v valovih. A valovi so tudi mater potegnili s seboj. Ljudje so sicer prihiteli na pomoč, a rešilna akcija je ostala brez uspeha. Šele drugi dan so našli pri jezni trupli matere in 6 letnega sinčka. Dojenčka so ribiči tretji dan potegnili iz Vuke.

Živa zgorela.

Iz Velikega Beckereka poročajo: Jelena Werner, soproga profesorja, je kuhala kavo na aparatu, v katerem je gorel spirit. Vслед neprevidnosti se je mladi gospej, ki je bila sama doma, vnela obleka. Našli so jo pozneje popolnoma ožgano mrtvo na tleh.

Zastrupljenje s peresom.

Uradnik okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Splitu v Dalmaciji Josip Posedel se je te dni v uradu zbolel s peresom, vsled česar je nastopilo zastrupljenje krvi. V treh dneh je Posedel umrl vsled zastrupljenja.

Pobegnila sta.

Iz kaznilnice v Lepoglavi Milan Petrov Kosanović iz Kunice, star 27 let, ki bi imel odsedeti radi zločina ubojstva in javnega nasilstva triletno ječo, ter Vaso Perašević iz Zemuna, star 23 let, ki je bil obsojen radi številnih tatvin na triinpolletno ječo.

Regulacija rek.

Ker so vsled velikih poplav struge nekaterih rek v Jugoslaviji poškodovane, se je formirala posebna komisija iz direkcije vod, ki bo obšla Drino, Moravo, Uno in Timok, da se ugotovi dejansko stanje teh rek, nakar se bo zahteval od države potreben kredit za regulacijo navedenih rek.

Za kurilnico v Novem Sadu.

Ministrstvo javnih del je dovolilo za zgradbo velike moderne že-

lezniške delavnice v Novem Sadu in za nabavo potrebnega materiala kredit 1.481.000 Din.

Kolonizacija.

Te dni je bilo zaključeno grupiranje zadnjih kolonistov za Vojvodino, kjer je večinoma že vsa zemlja razdeljena. Ministrstvo agrarne reforme je naknadno odobrilo razdelitev zemlje 20 dobrovoljem, ki že dolgo čakajo na to razdelitev. Za južno Srbijo pripravljajo ministrstvo večjo grupo kolonistov, ki bodo razdeljeni v štiri okrožja. Ta kolonizacija se prične koncem avgusta t. l.

Nove cigarete.

Monopolna uprava Jugoslavije je dala dne 15. julija v promet nove cigarete "Karagorgje". Cigarete so najboljše kakovosti.

Nov prekoceanski brod.

Amerikansko-jugoslav. društvo za plovidbo je odkupilo te dni nov prekoceanski brod, ki bo v kratkem izročen prometu in se bo imenoval "Vojvoda Putnik".

Smrti skok skozi okno.

V Rimu je sklenila samomor 27-letna Giulija (Julija) Menichello. Nedavno ji je umrl njen štiriletni sinček, kar jo je tako potrla, da si je hotela vzeti življenje. Ponoči, ko je mož spal, je v sami strajci skočila skozi okno. Pri tem pa se je nataknila na neki drog od zastave tako nesrečno, da se ji je spicast drog globoko zadrl v vrat, se zlomil in samomorilka je obležala na ulici z odlomljenim kosom droga v vratu.

Tovrnica sladkorja zgorela.

V Hodoninu na Moravskem, Čehoslovaška, je pogorela tamošnja sladkorna tovarnica. Škoda cenijo na 40 milijonov čehoslov. kron.

Jedilne in strupene gobe.

V Evropi je okoli 200 vrst jedljivih gob; 50 prav dobrih, 50 srednje dobrih in 100 manj dobrih. Strupenih je samo 7.

Peter Zgaga

Rockefellerjev zdravnik je umrl.

Zapustil je osemnajst krasnih hiš in velikansko premoženje.

Milijunska armada delavcev, ki skrbe za ostale Rockefellerjeve blage, pa živi iz rok v usta in trepeče pred bodočnostjo.

*

Na Olimpijskih igrah v Parizu je dosegel svetovno prvenstvo v telovadbi Slovenec Leo Stukelj, doma iz Novega Mesta.

Slovensko časopisje mu poje slavo, češ, pri telovadbi je zmagal Jugoslovani.

Pa bo treba še na drugih poljih doseči precej uspehov, predi bomo zares uvaževani in vpoštevani.

Čast in slavo bo treba meriti našim najboljšim s pravicejšim mero, da bomo vpoštevani in uvaževani.

*

Pred kratkim je završil naš pesnik in pol Oto Zupančič žalostno "Veronika Desiniška".

Oni, ki kaj vedo, pravijo, da bi se Shakespearejeve umetnine ne sramovale sprejeti "Veronike" v svoj krog.

O tem vzvišenem delu so objavili slovenski listi vsega skupaj pet kolon.

O zmagalen Stuklju so pa izšle posebne izdaje.

To je krivica, ki jo dela narod samemu sebi.

Nadalje ni to znamenje kake posebne kulture, s katero se tako radi ponašamo in bobnamo najo.

*

Iz Berlina prihaja poročilo:

Madžar Stefan Nagy je bil štirinajstkrat poročen. Te dni ga je zapustila njegova štirinajsta žena. To ga je tako užalostilo, da je šel in se obesil.

Možak je imel občudovanja vredno energijo.

Večkrat se namreč čita o slabosti, ki se obesi, ker ga ena sama ženska ne mara.

*

Iz Južne Amerike poročajo, da se se pojavili v Hondurasu nemiri in da so ameriške čete na poti proti meji.

Republika Honduras leži daleč na jugu.

Od Združenih držav jo loči ogromno ozemlje. Pa so kljub temu čete Združenih držav na poti tja.

Kadar so v nevarnosti interesi ameriških kapitalistov, se nihče ne zmeni za Monroeovo doktrino.

*

Zadnjič je bila v Brooklynu pri nekem društvu zanimiva in pomembna dražba.

Od neke prejšnje slavnosti je bil ostal dobiček — Kristus na križu.

Po dolgotrajnem prizadevanju je bil prodan za trideset centov.

Juda je višje cenil svojega gospodarja. Trideset srebrnikov je zahteval in dobil zanj.

Brooklynski katoliški možje so pa manj rahločutni.

*

Letošnja volilna kampanja bo precej vroča, kajti prvič se bo odločil boj med ameriško budočnostjo in ameriškim kapitalom.

Coolidge in Davis bosta predstavljala ameriški kapital. La Follette bo poveljeval ljudem, ki mislijo z lastnimi močmi.

Zmaga La Follette bi potemtakem zaključila ameriški duševni srednji vek.

*

Španski diktator de Rivera pravi, da ne bo odstopil. Tla se mu pa počeno majajo, ker bi sicer ne sklenil s španskim kraljem prijateljstva.

Kralj je najslabši zaveznik, ki si ga je mogli zbrati.

Podobno je z Mussolinijem. Tudi Mussolini ne bo mogel uspevati, dokler ne sklene zveze z zdravim pametjo.

Pa je najbrže že prepozno.

Kajti zdrava pamet se odločno proti vsakemu takemu sporazumu.

Razno.

Ozdravitev vojnih slepcev

Francoski zdravnik dr. Bonfou je predstavil francoski Akademiji znanosti štiri invalide, so v vojni popolnoma osle. Zdravniku se je posrečilo, da med šestdesetimi omenjenim rim invalidom vrnil vid skoro polnoma. Dr. Bonfou je izjavil, da je mogoče v teku let do onim transparentnim delom okoli ki so se smatrali za izgubljene nove hrane in zopet povrniti tilno občutljivost za svetlo. Akademija znanosti se sedaj s tem novim načinom zdravljenja.

"Krompirjev kralj" umrl

V Hirtou na Angleškem je dnu umrl v starosti 83 let t. z. "krompirjev kralj" William Denis. Bil je znan kot največji pridelovalec krompirja na svetu. Svojo kariero je pričel navaden poljski delavec. Pozni si je kupil sedem njiv in je po leta 1870. samostojen. 30 let kasneje je bil posestnik ogromnega polja, obstoječega iz 3000 njiv, kjer je gojil samo krompir in stal tako "krompirjev kralj".

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblaščenih tlati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za vsako ktero je prejel. Zastopnike rojal toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.00. Naročnina za Evropo je \$7. za leto.

California: San Francisco, Jacob Lauslin.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnik; Pueblo, Peter Cullig; J. Germ, Frank Janesh; Salida, La Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois: Aurora, J. Verblich; Chicago, John Blish; Cicero, J. Fabian; Grant, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bant; J. Zalel in John Kren; La Salle, Spellich; Mascoutah, Frank August; North Chicago, Anton Kobal, Gert Ogrin; Springfield, Matija Barbor; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolice, Anton Selja.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janezich in J. Judnich.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, J. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; G. Bert, Louis Vessel; Hibbing, John P. Še; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klet Gregor Zobec.

New York: Gowanda, Karl Sterniša; Little Falls, Frank Masie.

Ohio: Barberton, A. Okolish, John Balar; Cleveland, A. Bobek, A. Simčić, J. Rankin in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Bala in J. Kumeš; Niles, Frank Kogovše; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakše; Bessem, Louis Hribar; Braddock, J. A. Geri; Broughton, Anton Ipavec; Burdell, John Demshar; Conemaugh, Vid F. Vaušek in J. Brezovar; Claridge, Ant. Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dun, Ant. Tauželj; Export, Louis Supanc; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jer Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greerburg, Frank Novak; Homer City, Paushek; Johnstown, John Polanc; Martin Koroshetz; Luzerne; Ant. Osoinik; Lloydell, John Jereb, Milway, John Žust; Moon Run, Fr. M. chek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, J. Jakše, J. Magister, Vinc. Arb in J. Jakobich; Reading, J. Pezdir; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, F. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prelevec; Willoc, J. Peternel.

West Virginia: Coketon, Frank Kocian.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Koren; Racine in okolice, Frank lenc; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Forem.

Wyoming: Rock Springs, Louis Tauch.

Poleg gorinavedenih so pobirati naročnino tudi J. S. K. J.

Par kitajskih posebnosti.

Piše Thomas Steep.

Ker bi rad izvedel, kaj si misli-
Azijci, ker jih imenujemo rme-
in same sebe bele, sem vprašal
kega učenega Kitajca, kakšne
rve so po njegovem mnenju Ev-
pejci. Odgovoril je s tem, da je
vedel anekdoto o neki Evropej-
ki, ki je bila rojena na Kitaj-
em ter govorila kitajski. Bila
vajena kupovati v domačih
podajalnih.

Nekoga dne je stopila v proda-
lno papirja in pisalnih potreb-
in ter naročila nekaj belega pa-
rja. Trgovci ji je predložil pa-
r rožnate ali takozvane mesnate
rve.

— Naročila sem bel papir, —
rekla ženska.

— Ta papir je bel, — je odvr-
nil trgovec.

— Ni res, rožnat je.
— Madama, vi ste bela?
— Gotovo sem bela.

— Dobro, — je rekel prodajal-
ec, — ta papir je iste barve kot
te vi. Torej mora biti bel.

Moj prijatelj se je smejal temu
logodku. — Če priznajo Kitajci,
da so rmeno plemo — je rekel, —
bi morali tudi Evropejci prizna-
ti, da so rožnato plemo. Rožnata
barva je prav tako oddaljena od
bele kot rmena.

V delu, ki se imenuje: — Za-
služna pravila in prestopki, — so
budistični duhovniki neke po-
sebne sekte definirali dejanja, ka-
tera so označili kot kreposti ali
grehe. Kreposti so:

— Plačati dolgove zamrlega o-
četa. Posoditi marelo. Pokopati
moža ki nima sina. Pokopati pte-
co. Priznati žuželkam. Vzdr-
žati se govejega in pasjega mesa.
Odpustiti dolg. Objaviti del klas-
ikov.

Kot grehe se navaja:

— Ljubite ženo bolj kot stari-
še. Dovoliti mačehi, da slabo po-
stopa z otroci prve žene. Biti dvo-
stročen. Gledati nemoralne igre.
Izkopati črva po zimi. Smejati se
grdemu obrazu. Odnesti meso ali
kriv v svetlišče. Napiti se. Postati
kriv odušstva. Pomazati stran
knjige.

Kitajska etiketa, odobrena od
tisočletne rabe, ima točke, ki se
zde zapadnjaku čudne. Kitajska
navada je posaditi gosta pri m-
zi tako, da bo obrnjen proti vra-
tom in sicer na temelju teorije,
da če bi bil njegov sovražnik, bi
bil on pripravljen na vse, kar bi
prišlo.

Nesopodno je pri privatni za-
bavi ploskati z rokami, kajti če-
ti ali hudobne duhove se preganja s
ploskanjem in ploskanje v privat-
ni hiši bi vsled tega pomenilo, da
bivajo v hiši zli duhovi.

V sprejemni sobi je treba sneti
očala, na način kot se v zapadni
družbi snema klobuk.

Kadar se pahljače ne rabi, se
jo vtakne za ovratnik za tilnikom.
Če se nosi kito, mora viseti po
hrbtu navzdol. Nesopodno je no-
siti jo zvit na vrhu glave, kot se
delali kitajski pralci v Ameriki
pri delu.

Če se hoče kak človek, ko sre-
ča prijatelja na cesti, izogniti for-
malnosti poklona in pozdrava,
lahko označi svojo željo s tem, da
raztegne pahljačo pred svojim li-
cem. Domneva se, da oseba, koje-
lee je na ta način pokrito, ni vid-
na. V Pekingu je pogosto videti
visoke uradnike, pred katerimi
nosijo služabniki velike pahljače.
Če bi pokazali svoja lica nepo-
krita, bi morali vračati spoštljive
poklone uradnikom nižje vrste.

Moški ne omeni v svojih pogo-
vorih nikdar svoje žene in drugih
ženskih članov svoje družine,
ker bi bilo to nesopodno.

Znak dobre vzgoje in olikanosti
je kazati zanimanje za dohodke
tujca, krog njegove obleke, njego-
vo starost in stanje njegovega to-
ka. Dobro vzgojo kaže tudi, če se
Kitajec priljubljuje tujcu in če hlini
skromnost, kadar ga tujec hvali.

Mož, ki živi v palači, ki nosi
veliko ime, ki ima dosti sinov ter
dosegel čestitljivo starost, bo
svojega palačo, kot bajto,
ime nič vredno, svoje sinove
prase in svojo starost
nemarno.

Po običnem obedu, kot izraz
hvaležnosti za gostitelja, je dovo-
ljeno koleciti.

Usoda je igrala grd trik cesar-
ju Si Tvang Tiju, ki je ustanovil
Čin dinastijo v tretjem stoletju
pred Kristom. Ker je bil mnenja,
da literati ovirajo napredek, in
da drže klasiki narod v duševnem
suzenstvu, je rekel:

— Ubil bom literate ter uničil
klasike, da se znanost iznova pri-
čne z menoj. Tako je dal obglavi-
ti literate ter sežgati klasike. Ker
se je bal tartarskega vpada iz
Mongolske, je rekel:

— Zgradil bom velik zid, da iz-
ključim Tartarje, in moja dina-
stija bo vladala večno.

Prišel je graditi veliki kitajski
zid, a par let pozneje je umrl.
Njegova dimastija je trajala le
petnajst let. Bila je najkrajša v
kitajski zgodovini. Konfucijan-
stvo, katero je hotel Si izrebiti
pa živi še danes.

Kitajska znanost vsebuje več
bajk kot pa dejstev, kar kaže, da
so Kitajci narod, ki je obdarjen z
živahno domišljijo. V svoji fiziolo-
ški znanosti pravijo, da je sedež
intelekta želodec, sedež dihanja v
črevesju in sedež duše v jetrih.
Njih zaključki pa se nam zek-
manj čudni, če pomislimo na svo-
je lastne zaključke, da izvira lju-
bezen iz sreče, temperament iz je-
ter in sovraštvo iz vranice.

Žena kot sužnja moža.

V večini krščanskih dežel so si
žene priborile že precej take pra-
vice kot jih imajo moški, a v dru-
gih deželah, kjer vlada Islam, so
v tem ožiru še precej nazadnja-
ški in vsa znamenja kažejo, da je
v Perziji v tem pogledu najslab-
še. To je vsaj razvidno iz poro-
čila Mrs. Colliver Rice, ki je žive-
la dolga leta v Perziji ter izdala
knjigo: Perzijske žene in njihov
usoda.

Ločitev zakona ne dela moške-
mu v Perziji več šinosti kot če od-
pusti služabnika. To postopanje z
žensko posvečuje koran. Pri tem
se sklicujejo mohamedanci na
vzged unuka proroka Mohameda,
ki se je poročil s stotimi ženskami,
a se zopet pustil ločiti od njih
in nabaja se izrek Mohameda na
vprašanje, zakaj je v peklu naj-
več žensk: — Ker so nevaležne
proti svojim možem ter ne pri-
znajo pravice moža.

Islam je svet moškega in na-
ravnost zapovedano je mohame-
danu, "naj stori ravno nasprot-
no od tega, kar mu svetuje žena".
Ženo smatrajo v Perziji za pe-
trebno zlo.

— Ona je popolna lastnina mo-
ža, njegova sužnja ter lahko sto-
ri žnjo, kar se mu zljubi. Čula
se nekoč enega in istega dne o
smrti dveh žena nekega perzijske-
ga velikaša. Temu sem se čudila
ter vprašala, na kakšni boleznii sta
bolehali. Tedaj so mi povedali, da
nista bili bolni, temveč, da ju je
dal velikaš enostavno spraviti s
poti.

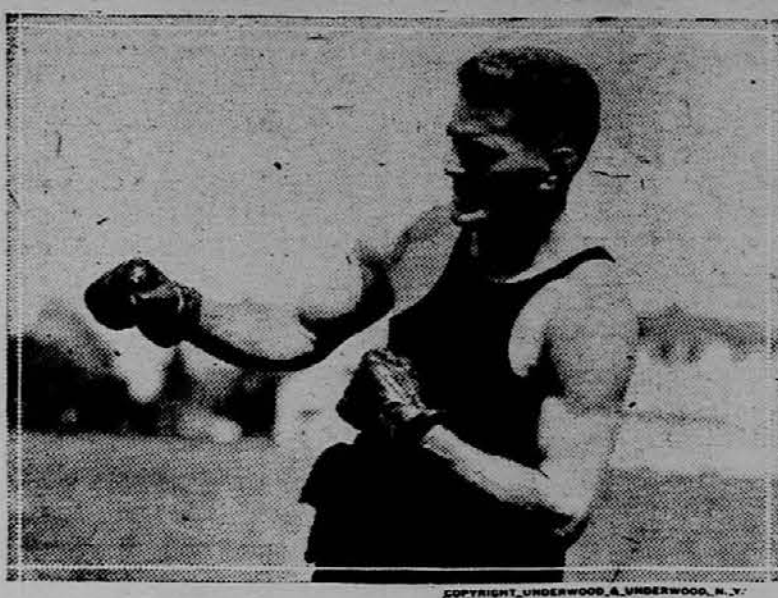
Ko sem bila vsa ogorčena, so mi
mirno rekli:

— To je pri nas navada. Bili
sta njegova last in lahko je sto-
ril z njima, kar je hotel. Seveda
ju nisem sam umoril, temveč dal
drugim naročilo.

Vodstvo gospodinjstva ni v Per-
ziji težko. Velikega pospravlja-
nja ni. Mesto omar so shrambe,
vzidane v debele zidove, mesto
zof in stolov, modroci in blazine.
Posebnih spalnih sob ni. Postelje
prinesejo zvečer v prostor ter jih
zvišujejo nato zjutraj skupaj ter
spravijo v alkov. Bogati in revni
jedo sedeč na tleh, posebnih kro-
nikov nimajo, vse je iz iste pose-
de in nožev se sploh ne rabi, ker
prepevujejo koran rezati kruh,
katerega se sme le lomiti.

Prazpoverje je med perzijski-
mi ženskami zelo razširjeno. V-
dela sem neko žensko, ki je nosi-
la krog pasu veliko ključavnico
ter dva ključa, kajti s tem je upa-
la premagati svojo nerodovitnost
ter roditi sina.

AMERIKANEC, KI JE PREMAGAL CARPENTIERA

Gene Tunney iz Greenwich Village, N. Y., je pred kratkim temelj-
to porazil znanega francoskega boksarja Carpentiera.

Nepojasnjena skrivnost.

Celo premoženje čaka moža, ki
bi v imenu Industrial Conservation
našel sredstvo, s pomočjo katere-
ga bi se dalo rešiti na sto tisoče
dolarjev vrednosti majhnih kovin-
skih predmetov, katere se vsako
leto vrže proč, — pravi Paul
Thompson v Pure Iron Era. Cela
premoženja so si pridobili podjet-
ni možje, ki so pobrali iz smeti
kose železa in drugih kovin.

— Peresa, žebliji, pipe, lesne
zapone in drugi slični predmeti,
kajih produkcija znaša vsako leto
tisoče milijonov, pa so izgubljeni.
Nih kakorhitro se jih vrže proč.
Kasna je naprimer usoda dvesto
in petdesetih milijonov peres, ka-
tere se proizvede vsako leto in ki
predstavljajo vrednost dveh mi-
lijonov dolarjev?

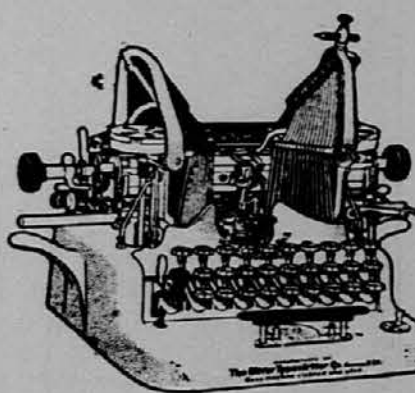
— Človek, ki je stavil vpra-
sanje: — Kam izginejo porablje-
ni noži varnostnih britev? — bi
stavil lahko tudi isto vprašanje
glede lasnih pin. Žeblijev ter na-
vadnih pin. Dotični pa bi ne dobil
nobeneza zadovoljivega odgo-
ra, kajti predmete se rabi enkrat,
jih vrže nato vstran in njih ko-
nečna usoda ni znana.

— Kline varnostnih britev, ka-
tere vrže proč, porabi vaša žena
za ostrenje svinčnikov in v šte-
vilne druge svrhe, ki morejo priti
le ženski na misel. Številne po-
rabljene kline, ki leže po vaši d-
mari, so pogosto koristne v slu-
čaju potrebe. Konečno pa tudi naj-
dejo svojo pot na smetišče.

V par slučajih pa je mogoče od-
govoriti na vprašanje več ali manj
pozitivno. V kleti skoro vsake hi-
še je stara škatlja za smodke,
polna žeblijev. Stanovanja, v ka-
terih živimo in delamo, imajo v
svojih lesenih delih nešteto šte-
vilo žeblijev, katere se le malo ke-
daj reši.

So pa zopet žebliji, ki so postali
slavni. Gotovo se spomnite vojnih
dni v Nemčiji, ko so lojalni pri-
staši kajzerja darovali velike sve-
te za nemške armade in ko so po-
stavili lesen kip Hindenburga, v
katerega je smel zabiti žebelj
vsak, ki je kaj daroval za nem-
ško stvar.

Odkar se je pričela ženska mo-
da kratkih las, se je poraba lasnih
pin izdatno zmanjšala, a vendar
pa predstavljajo še vedno važen
predmet. Vprašanje je le, kam in
na kak način izginejo in kakšna
je njih končna usoda.

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lali-
ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kako je treba oglaševati.

Na svetovni razstavi v Wem-
bley se je vršil pred kratkim
mednarodni inseratni kongres.
Otvoritvene seje se je udeležilo
5000 oseb iz vse delov sveta. Otv-
ritveni govor je imel bivši mini-
strski predsednik Baldwin. Uvo-
doma svojega govora je dejal, da
dobro ve, kako težko se proda bla-
go. Sam se je v tem ožiru tru-
dil celo življenje in sicer deloma
z uspehom, deloma pa brez uspe-
ha. To je tako postrilo njegovo
inteligenco, da je postal minist-
ski predsednik. Baldwin je prepi-
čan, da so najbolj učinkoviti in-
serati v časopisih. Toda inserati
ne smejo biti nikdar vsiljivi. Pred
35 leti se je peljal Baldwin po Re-
nu. Pokrajina je bila divna in on
je užival njeno lepoto. Naenkrat
pa zapazi na neki pečini reklamo
nekega znanega ameriškega izdel-
ka. Ves užitek je bil izgubljen.
"Tedaj sem se zaklel", je dejal
Baldwin, da "nikdar ne kupim
tega izdelka in besedo sem držal".
Danes so trgovci že spoznali, da
je dostojnost in nevsiljivost pred-
pogoj za uspešno reklamo.

Za Baldwinom je govoril Ro-
bert Hoorn, bivši finančni mini-
ster Anglije. Hoorn je bil tisti,
ki je z varčevanjem dosegel, da je
bil preje deficitni angleški pro-
račun v kratkem času za 100 mi-
lijonov funtov aktiven. Vodilna
misel njegovega govora je bila, da
je inserat uspešen le, če stoni na
resnici. Preje ali pozneje pride
vendar resnica na dan in potem

POZOR ROJAKI
NEDRŽAVLJANI

Jugoslovanski konzulati v Zjedinje-
nih državah izdajajo sedaj potne liste
podanikom za potovanje v stari kraj
in za povratek, ki so veljavni za eno
leto.

Ker tudi tukajšna vlada izdaja do-
voljenje nedržavljanom za potovanje
v staro domovino za eno leto, zamo-
rejo nedržavljanji potovati v stari kraj
na obisk ter se zamorejo povrniti na-
zaj v to deželo tekom enega leta brez
vseh neprilic.

Prošnje za tako dovoljenje se lahko
napravi na tukajšno vlado pred od-
potovanjem v New Yorku, ter tukaj-
šna vlada isto poše za potnikom v
stari kraj.

Za vsa tozaderna pojasnila pišite na:

FRANK SAKSER STATE BANK
New York, N. Y.

Posebna ponudba
našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj
"OLIVER" \$20.00

S strešico za slovenske čr-
ke, č, š, ž — \$25.00

je izguba dvakrat tako velika.
Seveda popolne resnice ni mogoče
vedno povedati v inseratih. Toda
vsaj toliko, kolikor je mogoče.
Bivši trgovinski minister Sir
Lloyd-Greame je enako povdarjal,
da je inserat v časopisih najbolj
uspešen. Danes je časopisni inse-
rat pravzaprav že skoraj edina
možnost inseriranja. Govorili so
tudi ameriški trgovci, ki so vsi
povdarjali uspešnost časniških
inseratov. Povdarjali so dalje, da
je pridobitev zaupanja najvaž-
nejše za uspešnost trgovine. Vsak
odjemalec mora postati prijatelj
trgovca. Tudi žene so se udeleži-
le kongresa in tudi njihova sodba
se je glasila v prilg časopisnim in-
seratom.

Demonstracije ital. dijakov.

Dijaki gimnazij Genovesi in
Vittorio Emanuele v Neapolju so
priredili burne demonstracije pro-
ti profesorjem radi izidov julij-
skih izpitov. V resnici je od 125
privatistov padlo pri izpitih v po-
letnem terminu 98 in od 50 red-
nih dijakov pa 25.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno odpotujem s parnikom
"Presidente Wilson" v staro do-
movino, pozdravim mojega sina
Vinko Iskra v Forrestville, N. Y.,
Antona Iskra in njegovo družino
v James City, Pa. ter vse rojake
široj Amerike. Zahvaljujem se
tudi Frank Sakser State Bank
za točno postrežbo ter isto vsem
rojakom topla priporočam.

Louis Iskra,
na potu v Zabiče, Ven. Giul.

Danes odpotujem s parnikom
"Presidente Wilson" v stari kraj.
Predno odpotujem, pozdravim vse
prijatelje in znance širom Zdru-
ženih držav, posebno pa družino

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1308 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blaginik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blaginik neplaćanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East,
Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at
Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZEASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant
Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Fuyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdrževalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENG, 383 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave
naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za spremem novih članov in bolniška
spravevala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.
Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za
obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku
bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na
gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Benjin v McKeesport, Pa. Vsem
rojakom topla priporočam trdko
Frank Sakser State Bank za toč-
no in nesebično postrežbo.

John Lisac.

Predno odpotujem s parnikom
"Presidente Wilson", pozdravim
vse rojake-gozdarje v Camden-on-
gaugley, Wa. Va. ter posebno ro-
jaka Frank Obreza in njegovo
družino v Richwood-u, W. Va.

Jože Primšer.

Vsem rojakom širom Zdrženih

držav sklicujem: "Na veselo svi-

denje!" Posebne pozdrave roja-
kom Ignac Pavlovič, Peter Pavlo-
vi in Antonu Bratoš. Bil sem ze-
lo zadovoljen s postrežbo in toč-
nostjo trdko Frank Sakser State
Bank ter jo topla priporočam vsem
rojakom. Ko dospo parnik "Presi-
dente Wilson" v Trst, bom po-
ročal o vožnji.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
NAVINŠEK-POTOKAR
331 Greco St. Conemaugh, Pa.
PIŠITE PO CENIK.

Sprejeli smo sledeče knjige ter
jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. —	
Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Na- vodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila.	
Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slóvnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljan. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. —	
1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške gla- sove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

— Nočest! Pri glavi Alaha, ali si drzneš stati pred mojim licem ter izgovoriti mene, tvojega gospodarja? Dal te bom pretepsti z bičem. Fenzile. Preveč sem bil nežen v teh letih, tako nežen, da si pozabila na šibo, ki čaka na nepokorno žensko. Govori, predno ti osmole kožo ali pa pozneje, kot se ti zljubi.

— Nočem, — je ponovila. — Čeprav me vržejo med divje zveri, ne bom izrekla nobene nadaljine besede o Sakr-el-Baru. Ali naj razkrijem resnico za to, da se me zavrne ter me predstavi kot lažnjivko ter mater laži?

Naenkrat pa je izpremenila svoje obnašanje ter prišla jokati. — O vir mojega življenja, — je vzklila, — kako okrutno krivičen si napram meni!

Z obema, krasno oblikovanima rokama se je oklenila njegovih kolen.

— Če me ljubezen do tebe sili izjaviti to, kar vidim, zaslužim le tvoj srd in to je več kot morem prenesti. Usahnila bom pod njegovim pritiskom.

Pahnil jo je nestrpno na stran.

— Kako nadežen je ženski jezik! — je vzklila ter odšel, pričar na temelju prejšnjih izkušenj, da bi ga premagala ploha besed, če bi se nadalje ostal.

Ona pa mu je vbrizgala strup na pretkan način in počasi je izvršil svoje delo. V njegovih mislih so se pojavili dvomi, ki so bili posledica tega zastrupljenja. Noben razlog, še tako dobro utemeljen, katerega bi mogla navesti za čudno obnašanje Sakr-el-Bara, bi ne mogel biti za pol tako zavrten kot migljaj, da je morat obstajati razlog za to potovanje. Vseled tega je imel opravka z medlo in nedotakljivo stvarjo. Te stvari se ni mogel iznebiti, ker se ni mogel spoprijeti z njo. Nestrpno je pričakoval jutra ter prihoda Sakr-el-Bara samega, a ni ga več pričakoval s poželjivostjo očeta, ki čaka na povratek ljubljene sina.

Sakr-el-Bar sam se je izprehajal po lrovu karake ter opazoval ugašanje luči v majhnem mestu, ki se je razprostiralo pred njegovim pogledom. Luna je s svojimi mrzlimi žarkmi osvetljala minarete ter palme, rastoče ob krasnem zalivu.

Njegova rana se je začela in popolnoma je okreval. Dva dni poprej je bil prišev pri krov, odkar se je spoprijel s Holandeem in od onega časa naprej je preživel večno svojega časa na krovu. Le enkrat je obiskal svoja dva jetnika. Napotil se je v kabino, v kateri je bila zaprta Rozamunda. Našel jo je blede in zamišljeno, a njen pogum je ostal neomljen. Godolphini so bili trmoglavu pleme in Rozamunda je nosila v svojem šibkem telesu pogum moškega. Ozrla se je vanj, ko je vstopil, nekoliko presenečena, kajti prvičkrat ga je videla odkar jo je bil odvedel iz Arwenacka pred nekako štirimi tedni. Nato pa se je obrnila vstran ter sedela nepremično, kot izrežljana iz lesa, kot slepa in gluha vspricho vsega, kar je govoril.

Nobenega odgovora ni dala na njegova zagotovila obžalovanja, — kajaj svoje drzno dejanje je obžaloval, kar se je tikalo nje same, — in niti najmanjšega znaka ni dala, da čuje njegove besede. Presenečen je prenehal, si grizel za trenutek ustnice ter nato odšel, ker je čutil, da se dviga v njem srd. Nato je obiskal svojega brata, ki se je stisnil v neki kot ter zrl plašno na svojega velikega pol-brata. Od tam je šel končno na krov in kot rečeno je preživel zadnje tri dni tega čudnega potovanja, sedeč na solne.

— Sil Oliver, — je rekel neki glas, ki ga je predramil iz zamišljenosti. Bil je Jasper Leigh.

— Stopi sem, — je rekel in ko je stal Leigh pred njim, je nadaljeval:

— Povedal sem vam že, da ni tukaj nikakega Sir Oliverja. Jaz sem Oliver-Reis ali Sakr-el-Bar, kot hočete, pravoverni član proroške hiše. Kaj hočete?

— Ali vam nisem služil verno in dobro? — je rekel Jasper Leigh.

— Kdo je zanikal to?

— Nikdo, a noben tudi ni tega priznal. Ko ste ležali ranjeni spodaj, bi bila zame lahka stvar igrati izdajico. Lahko bi zapeljal obe ti ladji v ustje Taga. Prisegam vam, da bi lahko.

— V takem slučaju bi vas razsekali na kosce, — je rekel Sakr-el-Bar.

— Lahko bi se drzal kopnega ter riskiral zajetje, nakar bi zahteval oproščenje iz jetništva.

In znašil bi se zopet na galerah njegovega katoliškega veličanstva. Priznavam pa, da ste verno postopali in da ste držali svoj del obljube. Ne smete dvomiti, da bom držal tudi svoj del obljube.

— O tem ne dvomim. Del vaše obljube je bil, da me pošljete domov.

— No?

— Hudič pri tem je, da ne vem, kje bi našel dom po vseh teh letih. Če me pošljete proč, bom postal kotepeh brez strehe.

— In kaj drugega naj storim z vami?

— Sit sem krščanstva in kristijanov, kot ste bili vi, ko so vas vzel mohamedanci iz galere, kjer ste se mučili. Jaz razumem svoj posel, Sakr-el-Bar. Še nikdar ni prišel iz angleških pristanšč kak boljši navigator kot sem jaz. Videl sem dosti bojev ter poznam vse umetnosti na morju. Ali me ne morete porabiti tukaj?

— Ali hočete postati renegat kot jaz? — se je glasilo trpko vprašanje.

— Mislim, da je renegat beseda, ki je odvisna od tega, na kateri strani se nahajate. Rajše rečem, da se hočem izpreobrniti k veri Mohameda.

— K veri piratstva, plenjenja in ropanja po morjih, to mislite, kaj ne? — je rekel Sakr-el-Bar.

— Ne, zato bi se ne bilo treba izpreobrniti se, kajti vse to sem bil že poprej, — je odkritosrečno priznal kapitan Leigh. — Hočem pa jadrati pod drugo zastavo.

— Odpovedati se boste morali žganim pijačam, — je rekel Sakr-el-Bar.

— Dobil bom kompenzacije, — je rekel Master Leigh.

Sakr-el-Bar je pričel razmišljati. Prošnja lopova je vzbudila sočutje v njegovem srcu. Dobro bi bilo imeti poleg sebe človeka lastnega plemena, čeprav je bil lopov prve vrste.

— Naj bo kot hočete, — je rekel končno. — Zaslužite vrv kljub obljubam, ki sem vam jih dal. Pa nič za to. Ko postanete mohamedanec, boste služili meni kot poročnik in dokler mi boste verni, Jasper, bo vse dobro. Ob prvem znaku nezvestobe pa sem vam obeta, prijatelj moj, vrv ter vesel polet v peklo.

Lopovskega kapitana je premagala ginjeost in prijel je roko Sakr-el-Bara ter jo pritisnil na ustnice.

— Dogovorjeno, — je rekel. — Izkazali ste mi usmiljenost, katero sem malo zaslužil od vas. Ne bojte se za mojo vernost. Moje življenje pripada vam in čeprav ni dosti vredno, razpolagajte z njim kot hočete.

Kljub samemu sebi je Sakr-el-Bar krepkeje stisnil roko kapitana in slednji je nato odhitel, ves vzradočen, kajti prvič v življenju ga je gamila usmiljenost, o kateri je vedel, da je ne zaslužil.

(Dalje prihodnjik.)

Spokornica.

Spisal M. A. Fischer.

(Prevod iz francosčine.)

Katrica, mlada dekla pri posestniku Pištoli, je gonila vsak dan tri krave na pašo. Pot jo je peljala okoli zidu samostana "Spokornice".

Prejšnji teden, v ponedeljek, so bili vrata, ki vedejo na samostansko dvorišče, slučajno odprta. Katrica se je ustavila, odprla usta na stečaj ter opazovala redovnice, ki so hodile sem in tja. Misli si je. To mora biti prijetno življenje v takem-le samostanu. Tem se go, di, tem-le nunam! Ni jim treba me moliti, ne gnoja kidati, ne okopavati repe, kakor meni. Precej bi hotela biti sestra tukaj... Toda je kako bi prišla v samostan? In zakaj neki pravijo samostanu: Samostan spokornic?

Uro pozneje je Katrica pomagala svoji gospodinjji pripravljati krmno za prašice. Pa je hipoma rekla: "Nekaj bi vas rada vprašala. Samo eno besedo... in ta mi no, če iz glave, in ne vem, kaj to pomeni."

"Katera beseda?"

"I no, rada bi vedela, kaj je to spokornica."

"Kmetica je vrgla v korito prgišče krompirjevih olupkov..."

"Spokornica? No, to je tako, Katrica... spokornica, to je dekle, ki je grešilo in... kako bi ti to povedala... no, ki se tega kesa, ki se za to pokori, razumeš?"

Katrica se je globoko zamislila.

"Torej, teta," je rekla čez nekaj časa, "samostan, kakor je naš, samostan teh spokornic, to je..."

Kmetica jo je prekinila, "I no, to je samostan, v katerega sprejmejo samo tako, ki je padla, grešila s fantom in se potem kesa."

Že več tednov se je vrtel okoli Katrice domači sin Janez. Vsakokrat, če je bil s Katrico za hip sam, bodis ali podstrešju, bodis na podu ali v hlevu, jo je skušal objeti.

Vselej ga je neprijazno odrinila.

"Pustite me na miru, to sem vam že tisočkrat rekla." — Parokrat mu je priložila celo zausnico.

Toda v sredo, ko je metala kmetica zrnje kokošim in je hotel "poredni" Janez Katrico zopet poljubiti, ni bila Katrica več neprijazna.

Ta uspeh je dal Janezu poguma. Ponovil je svoj napad istega dne še dvakrat in v četrtek ji je dal poljub, zraven pa se izrazil željo po nadaljni naklonjenosti. In Katrica se zopet ni branila.

Istari francoski pregovor: "Z jedjo raste slast" — se je izkazal, seveda v premenem pomenu, tudi v tem primeru.

In v petek si je Janez mislil: —

"Sedaj več ne dvomim. Katrice začenjam ugajati."

In sklenil je, da si pridobi še nadaljnih dokazov Katricine naklonjenosti.

"Čuj, Katrica," je predlagal smelo, "danes večer, ko pojdejo naši spat, bi morda mogla... bi morda mogla priti v mojo kamričo... na pomenek. Bodi tako dobra, Katrica... Zakaj hočem, da prideš k meni...? I no, zato, ker... hm... ker..."

Katrica ga je prekinila: "Nič se vam ni treba mučiti z izmišljenjem kakke preteve. Dobro vem, zakaj hočete, da bi prišla za vami v vašo kamričo... na pomenek. Ampak povem vam...! Danes večer pridem."

Ob poldevetih je prišla Katrica k Janezu, ki jo je brž privlečel k sebi. Izvila se mu je iz objema.

"Čakajte, Janezek, le ne tako naglo. Hočem biti vaša, to je že sklenjena stvar, in zato sem tudi semkam prišla. Samo... povedati vam moram prej, da bo danes prvič in zadnjič da boste moj ljubček. Če sem se odločila grešiti z vami, ne delam tega zato, ker hrepenim po tem, in mi je tudi vseeno, s kom se to zgodi... Nekaj sem si vtepla v glavo... Hočem enim prej izstopiti iz službe in iti v samostan "Spokornice". Toda ne morem vendar delati pokore in biti spokornica, dokler nisem grešila, no, ali ne?"

V soboto zvečer Janez ni mogel zaspiti. Misli je na prijetne ure, ki jih je sinoči užival s Katrico. Žal mu je bilo, da je tako mlado in zgledno dekle sklenilo, da se zapre za vse življenje med samostansko zidovje.

Nekdo je lahko potrkal na vrata.

"Kdo je?" vpraša Janez.

"Odpri, Janezek, odpri, jaz sem," se je oglasilo za vrati.

"Jaz... Pa kdo je ta jaz?"

"To sem jaz, Katrica..."

"Katrica!" Janez je skočil s postelje in brž odprl zapah. Katrica je sramežljivo povešala oči ter obstala na pragu.

"Le naprej, Katrica, nič se ne boj!" jo je vzpodbujal Janez ter jo prijel za roko. "Nikar ne misli, da sem pozabil, kaj si mi rekla sinoči, in znam biti mož beseda. No, torej pojdi dalje in ne boj se, niti dotaknil se te ne bom." In žalostno je pristavil: "Prišla si se posloviti, kaj ne? Hočes torej že jutri oditi?"

"Za to nisem prišla, Janezek, za to ne," je jeknila Katrica, — "prišla sem ti povedat, da... da... Čuj, ali ti nisem včeraj rekla, da hočem grešiti samo zato, da bi se mogla potem kesati?"

"No, tako nekako si rekla."

"In grešila sva skupaj, obadva, kaj ne da...?"

"Hm, imaš prav."

"In — od včeraj..."

"Kaj pa se ti je zgodilo od včeraj?"

Katrica si je zakrila s predpasnikom zardeli obraz: "Torej od včeraj... od včeraj, Janezek, se trudim, a naj delam, kar hočem, se ne morem kesati tega svojega greha. Pa sem si torej rekla, da se mi morda v drugič bolj posreči, vzbuditi v sebi kakšnem kes, in tako si mislim, če ti ni to preveč proti misli, da bi morda mogla..."

Lep napredek.

V dvanajstih mesecih, ki so se končali z 31. decembrom je Cosulicheva črta v Trstu napravila s svojimi parniki, ki plujejo med Evropo in Ameriko, dvanajst milijonov lir dobička. Leta 1922 je znašal dobiček samo pet milijonov lir. Tozadevno poročilo je dobila tvrdka Phelps Bros. & Company, ki je glavna zastopnica Cosulich črte v Združenih državah. Temu dobičku je treba še dodati dva milijona lir obresti in 33 milijonov lir izplačila leta 1922. Ako odštejemo štiri milijone lir za amortizacijo, znaša čisti dobiček deset milijonov lir. Družba je izplačala dvanajstprocentne dividende, dočim je plačala leta 1922 samo osem procentov.

Leta 1923 je imela družba šestdeset milijonov lir kapitala in 63 milijonov lir v rezervnem skladu.

Obratuje z 22 parniki, kojih tonaža znaša 132.377 ter ima zemljišče, vredno en milijon dvesto tisoč lir. V namenu, da dobi nadaljna sredstva za gradnjo novih ladij v Tršču (Monfalcone) bo povečala svoj kapital od šestdeset milijonov lir na stojavset milijonov lir. V ta namen bo izdala trideset tisoč delnic po 200 lir ter dodala trideset milijonov lir novega kapitala z izdajo novih delnic za to svoto. Zaukratk bo ostal družbin kapital v znesku stopetdeset milijonov lir.

Družba sijajno uspeva, kljub raznim oviram, kojih poglavitna je zmanjšanje kvote.

Oscar Cosulich, katerega smatrajo za največjega industrijalnega kapitalista v Evropi, bo še znanprej predsednik družbe.

Brez dvoma se bo družba pod njegovim vodstvom v bodočnosti še bolj razvijala kot se je dosedaj.

Japonska se je počasi ohladila. Ni težko odpatiti velikodušnemu odjemaleu.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je svezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji, z matnimi stroški, smo bili primorani svizati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1.

od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj s denarjem razpolaga. Vseled tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakaznici: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (pasa) za Zdržene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek sopol na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vmed tamšnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nakazni eni in isti osebi več kot \$20. Zaseek za pristojbino nam je poslati obenem s onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od takaj dinarje ozdroma lire statti, onim, ki biva jo na dešeli daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavna in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktan brzojav (Cable pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Val onl, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančne pojasnitve pripomnitjo, v katero državo žela denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

Kretanje parnikov - Shipping News

12. avgusta: Derflinger v Bremen; Suffren v Havre
13. avgusta: America, Cherbourg in Bremen; Stuttgart, Cherbourg in Bremen
14. avgusta: Mongolia, Cherbourg
15. avgusta: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Giulio Cesare, Genoa
16. avgusta: Sierra Ventana, Bremen
17. avgusta: Pittsburgh, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg
18. avgusta: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; York, Bremen; Conte Verde, Genoa
19. avgusta: Arabia, Genoa; Thuringia, Cherbourg in Hamburg
20. avgusta: Olympia, Cherbourg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Boulogne; Dullio, Genoa
21. avgusta: Seldita, Bremen
22. avgusta: France, Havre; Aquitania, Cherbourg
23. avgusta: Columbia, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg
24. avgusta: Homeric, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Orca, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg
1. septembra: La Savoie, Havre.
2. septembra: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Arabia, Cherbourg; Canopic, Cherbourg; America, Genoa.
3. septembra: Berengaria, Cherbourg.
4. septembra: Belgenland, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg; Westphalia v Cherbourg in Hamburg; Bremen v Cherbourg in Hamburg.
5. septembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Mount Clay, Hamburg; Muenchen, Bremen; Volendam, Boulogne; Conte Verde, Genoa
6. septembra: Resolute, Hamburg.
1. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg

6. septembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; O. Cherbourg in Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Martha Washington, Trst.
9. septembra: Pres. Roosevelt, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
10. septembra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
11. septembra: Lapland, Cherbourg; Luetzow, Cherbourg in Bremen; Minnekahda, Cherbourg.
13. septembra: Olympia, Cherbourg; America, Cherbourg in Bremen; Suffren, Havre; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Ryndam, Boulogne; Colombo, Genoa
16. septembra: Reliance, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
17. septembra: Aquitania, Cherbourg; France, Havre
18. septembra: Mongolia, Cherbourg; Wuerttemberg, Cherbourg in Hamburg.
19. septembra: Giulio Cesare, Genoa.
20. septembra: Homeric, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne.
23. septembra: Pittsburgh, Cherbourg; York, Cherbourg in Bremen.
24. septembra: Berengaria, Cherbourg; Chicago, Havre; Dullio, Genoa.
25. septembra: Zealand, Cherbourg.
27. septembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Mount Clay, Hamburg; Muenchen, Bremen; Volendam, Boulogne; Conte Verde, Genoa
30. septembra: Resolute, Hamburg.
1. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg

POZOR JUGOSLOVANI!

VELIK IZLET V JUGOSLAVIJO S SVETOVNOZNANIM PARNIKOM

"BERENGARIA" 52.226 ton

Odpluje iz New Yorka v sredo, 24. SEPT. ob 3. popold.

(Preko Cherbourga.)

Preživite 6 zabavnih dni na morju in bodite v Jugoslaviji v 8½ dne. Kabine v tretjem razredu imajo po 2, 4 in 6 postelj. Vsaka kabina je opremljena z vsemi modernimi udobnostmi kot v hotelu. Hirana izborna. Cene zmerno. Vlada Združenih držav izdaja sedaj dovoljenja, s katerim lahko ostanete v starem kraju leto dni ter zopet vrnete, ne da bi podvrženi kvoti.

VAŽNA NOVIC

JUGOSLOVANSKI KONZULAT JE SEDAJ POOBlaščen IZDAJATI POTNE LISTE, VELJAVNE ZA POTOVANJE V JUGOSLAVIJO IN IZ NJE. Izletnike bo osebno spremljal g. S. M. VUKOVIĆ, uradni CUNARD črte v New Yorku, ki je izvedenec v prirejanju izletov. Gospod VUKOVIĆ bo osebno pazil na vse potrebe potnikov ter se bo brigal in skrbel, da bodo imeli izletniki na parniku razen drugih udobnosti tudi zabavo. Za druge informacije glede dovoljenja za povratek in za potovanja se obrnite na najbližjega Cunard-ovega agenta v vašem kraju ali pa nam pišite na:

Cunard Line

25 Broadway New York, N. Y.

Nekateri ekscenčni ljudje bodo se vedno peš na izlete ter imajo od tega užitek.

Zastopnik za Milwaukee, Wis. je tudi Joseph Koren. 555 Reed St. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravištvo "G. N."

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in s.

brtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste u njih postrežbe zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDO JE namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pristojbi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samoreni dati valde naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje poslicu v stari kraj glasom najnovejše odredbe

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Prodajamo vozne liste za vse prge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

62 Cortlandt St., New York

ROJAKI, NAROČAJTE "GLAS NARODA", NA SLOVENSKEI DRŽAVI ZDRUŽENIH DRŽAV